

PAŃSTWOWA JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

00-950 Warszawa, skr. pocztowa 46, tel. 47 87 91, 47 87 92

Nr 42/462

grudzień 1987 r

Egz. nr _____

Komunikat z badań

OPINIE O REFERENDUM

W dniu 3 grudnia 1987 r. w Warszawie oraz 5 grudnia w Radomiu, OBOP przeprowadził sondaże opinii społecznych o niedawnym ogólnokrajowym referendum w sprawie dalszego reformowania gospodarki i państwa. Sondażami tymi objęto dwie 100-osobowe próby losowe: mieszkańców Warszawy i Radomia.

Ze względu na małą liczebność prób wyniki tych badań mogą być obciążone większym błędem niż w standardowych badaniach OBOP-u.

Sondaże wykazały, że wyniki referendum, a zwłaszcza wyniki głosowania na drugie pytanie, były zaskoczeniem dla znacznej części badanych: spodziewano się większej liczby odpowiedzi "tak". Większość badanych wyrażała także opinie, że wyniki referendum zobowiązują władze do dokonania korekt w programie reform.

A oto szczegółowe wyniki sondaży:

Na pytanie "Czy spodziewał się Pan, że tyle właśnie ludzi weźmie udział w referendum?", uzyskano następujące rozkłady odpowiedzi:

	dane w %	
	Warszawa	Radom
- sądziłem, że więcej ludzi pójdzie głosować	35	33
- spodziewałem się takiego udziału w referendum jaki był	38	29
- sądziłem, że mniej ludzi będzie głosować	22	28
- brak opinii	5	10

Spoleczne oceny frekwencji w referendum byly podzielone, jednak okolo 1/3 badanych oczekiwalo wiekszej frekwencji w referendum niz byla w rzeczywistosci.

W ankiecie przypomniano respondentom wyniki glosowania na pierwsze i drugie pytanie referendum, a nastepnie proszono ich o ocene tych wynikow glosowania.

"Czy spodziewal sie Pan takich wlasnie wynikow odpowiedzi na pierwsze pytanie referendum":

	dane w %	
	Warszawa	Radom
- spodziewalem sie, ze bedzie wiecej odpowiedzi pozytywnych	37	30
- spodziewalem sie mniej wiecej takiego wyniku jaki byl	28	25
- spodziewalem sie, ze bedzie mniej odpowiedzi pozytywnych	26	36
- brak opinii	9	9

W Warszawie dominujacym odsetkiem glosow spodziewano sie, ze bedzie wiecej odpowiedzi pozytywnych na pierwsze pytanie referendum, w Radomiu natomiast raczej dominowaly osoby o przeciwnych ocenach.

"Czy spodziewal sie Pan takich wlasnie wynikow odpowiedzi na drugie pytanie referendum":

	dane w %	
	Warszawa	Radom
- spodziewalem sie, ze bedzie wiecej odpowiedzi pozytywnych	56	41
- spodziewalem sie mniej wiecej takiego wyniku jaki byl	20	28
- spodziewalem sie, ze bedzie mniej odpowiedzi pozytywnych	14	22
- brak opinii	10	9

W obu miastach przewazali badani spodziewajacy sie wiekszej ilosci odpowiedzi pozytywnych na drugie pytanie referendum.

Wsród badanych, ktorzy brali udzial w referendum /wedlug wlasnych deklaracji/, odnotowano znacznie wyzsze odsetki osob spodziewajacych sie, ze bedzie wiecej odpowiedzi pozytywnych na pytania referendum.

Poniżej przedstawiamy dane dla obu miast łącznie.

Oceny wyników głosowania na pierwsze pytanie referendum:

Spodziewano się:	dane w %	
	badani biorący udział w referendum	nie biorący udziału
- więcej odpowiedzi pozytywnych	40	18
- mniej odpowiedzi pozytywnych	27	33

Badani, którzy głosowali w referendum spodziewali się lepszych wyników głosowania na pierwsze pytanie ponad dwa razy częściej niż badani nie biorący udziału w referendum.

Oceny wyników głosowania na drugie pytanie referendum:

Spodziewano się:	dane w %	
	badani biorący udział w referendum	badani nie biorący udziału
- więcej odpowiedzi pozytywnych	55	35
- mniej odpowiedzi pozytywnych	15	25

W przypadku wyników głosowania na drugie pytanie, zarówno badani biorący udział w referendum, jak i nie biorący udziału, spodziewali się większego odsetka odpowiedzi pozytywnych, ale ci pierwsi, spodziewali się tego w znacznie wyższym stopniu.

Następne pytanie sondaży dotyczyło problemu, co władze powinny zrobić w sytuacji, gdy wyniki referendum nie dały formalnego rozstrzygnięcia.

	dane w %	
	Warszawa	Radom
- władze powinny wprowadzić reformy tak jak to było planowane	22	16
- władze powinny dokonać pewnych zmian w programie reform	59	58
- władze powinny zrezygnować z tego programu	9	19
- brak opinii	10	7

W obu miastach większość badanych wyrażała opinie, że w związku z wynikami referendum należy dokonać zmian w programie reform.